

συνδικάτα είναι ανασταλτικός παράγοντας στις επενδύσεις, καθώς και το γεγονός ότι μετακινούνται ορισμένες αμερικανικές εταιρίες από την Ελλάδα στην Τουρκία, ο κ. Πολυζωγόπουλος, επισήμανε:

«Συζητήσαμε γενικά το θέμα της μεταφοράς των δραστηριοτήτων των εταιριών, που βεβαίως δεν γίνεται επειδή στην Ελλάδα υπάρχει ένα αρνητικό κλίμα που δημιουργείται από τα συνδικάτα. Απλά, οι εταιρίες αναζητούν ένα φτηνό εργατικό δυναμικό και μεταφέρουν ακόμα και από τις Ηνωμένες Πολιτείες δραστηριότητες στην Ανατολή, στις ασιατικές χώρες και αλλού. Που θα πει ότι υπάρχει ένα σχέδιο που θέλει το κεφάλαιο στο πέρασμα, στη μορφή και τις παρεμβάσεις που κάνει κάθε φορά να επιφέρει, να διαμορφώσει ένα τέτοιο εργασιακό καθεστώς ώστε να εκμεταλλεύονται τους εργαζόμενους. Κουβεντιάσαμε, βεβαίως, όπως είναι γνωστό, ότι καταβάλλουμε προσπάθειες για να διαμορ-

**Κουβεντιάσαμε με αξιωματούχους
στο υπουργείο Εργασίας για θέματα
εργασιακών σχέσεων και στο υπουργείο
Εξωτερικών για τα διμερή ζητήματα,
όπως και για τα θέματα που
αποτελούν για μας εθνικά προβλήματα,
όπως το Κυπριακό και τις απειλές
της Τουρκίας στο Αιγαίο.**

φωθεί όσο γίνεται καλύτερα το εργασιακό κλίμα στην Ελλάδα. Εχουμε συνεργασία και με τον επιχειρηματικό κόσμο και μπορώ να πω ότι θα έχουμε και κοινές προτάσεις επί του θέματος. Και πιστεύω ότι πολύ γρήγορα το αμερικανικό κεφάλαιο θα έχει τη δυνατότητα να μπει και στη χώρα μας».

Ειδικότερα για τα θέματα που απασχολούν τους εργαζομένους, ο πρόεδρος της ΓΣΕΕ μας είπε ότι «εξετάστηκαν μεταξύ άλλων οι τρόποι παρέμβασης των συνδικαλιστικών κινημάτων σε μια διεθνοποιημένη οικονομία, καθώς και οι δυνατότητες μιας κοινής προσέγγισης ΗΠΑ-Ελλάδας στα ζητήματα της κοινωνικής ασφάλισης, παρά τις μεγάλες διαφορές στα συστήματα των δυο χωρών. Επίσης προτάσεις για την αντιμετώπιση της ανεργίας συμπεριλαμβανομένης της αμερικανικής πρότασης για το πρόγραμμα των 26 εβδομάδων».

Επίσης, ο κ. Πολυζωγόπουλος τόνισε ότι οι συζητήσεις με τους Αμερικανούς, για επενδύσεις στην Ελλάδα, είχαν πολύ εποικοδομητικό χαρακτήρα. Παρατήρησε ότι θα πρέπει να δημιουργηθούν διασυνοριακές επιχειρήσεις, π.χ.

μεταξύ Ελλάδας-Σερβίας και Ελλάδας-Αλβανίας, που, εκτός των άλλων, βοηθούν στη βελτίωση των διακρατικών σχέσεων.

Σχετικά με το θέμα των απεργιών στην Ελλάδα, ο κ. Πολυζωγόπουλος τόνισε ότι οι εργαζόμενοι δεν θέλουν να απεργούν, καθώς οι απεργίες έχουν πολύ δυσάρεστες επιπτώσεις, οικονομικές, εργασιακές και ασφαλιστικές σε βάρος τους, αλλά αναγκάζονται για να αντιμετωπίσουν τις αδικίες, όπως λ.χ. στο θέμα της φορολογίας. Πάντως, υπογράμμισε, είναι καλές, σε γενικές γραμμές, οι προοπτικές εργασιακής ειρήνης στην Ελλάδα, την επόμενη διετία.

Το προεδρείο της ΓΣΕΕ είχε, στη Νέα Υόρκη, συναντήσεις με τον Αρχιεπίσκοπο κ. Σπυρίδωνα, παράγοντες της ομογένειας, τον πρώην βουλευτή Τζον Μπραδέμα και τον πρόεδρο του Συμβουλίου Ελληνο-Αμερικανών Συνδικαλιστών, Αρθουρ Χελιώτη.

Στην Ουάσιγκτον, η αντιπροσωπεία της ΓΣΕΕ συναντήθηκε με τον πρόεδρο του AFL-CIO John Sweeney, τον πρόεδρο της International Association of Machinists George Kourrias (που επικεφαλής αμερικανικής αντιπροσωπείας συμμετείχε προ διετίας στο συνέδριο της ΓΣΕΕ), καθώς και τους αρμόδιους του αμερικανικού Υπουργείου Εξωτερικών για θέματα Ελλάδας, τον Ελληνα πρέσβυ Λουκά Τσίλα, τον γερουσιαστή Πολ Σαρμπάνη και το προεδρείο της ΑΧΕΠΑ.■

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΕΝ VIDEO

- Γάμους
- Βαπτίσεις
- Πορτρέτα
- Κοινωνικές εκδηλώσεις

**ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΠΑΝΑΓΟΣ**

111 Broadway, Hicksville, N.Y. 11801
Tel.: (516) 931-2333

Περιοδικό "Εξοι" Ν. Χορμυ
1-4 Φεβρουάριος 1997 Τεύχος 206

Του Παν. Παιονίδη*

Μόλις πήρε να δροσίζει, ανηφόρισα το δρομάκι, που έβγαζε πάνω στο ξωκλήσι και το νεκροταφείο. Λίγο μόνο πιο πέρα, ευθεία τώρα γραμμή, οι σπηλιές οι σκαμμένες στο βράχο, όπου ασκήτεψαν σταυροφόροι που είχαν διωχτεί από τους Αγίους Τόπους. Ίδανικό αυτό το τρίγωνο, καταμεσής των αμπελιών, γι' αυτό την ώρα αυτή, που αρχίζει να πέφτει το δειλινό κι η σιωπή, μου αρέσει ν' αράζω εδώ και να μένω. Να, όμως, που την ηρεμία της φύσης τάραξε σήμερα το σήμαντρο. Το κτυπούσε ο παπα-Νικόλας. Μια, δυο, τρεις φορές, ανάπαυλα κι ύστερα πάλι το ίδιο. Και στις ανάπαυλες να στιβάζεται σε μεγάλες δόσεις η θλίψη του δειλινού.

Ημουν λίγο πιο πάνω από το ξωκλήσι και φώναξα ένα "γεια σου", με άκουσε ο παπα-Νι-

αηφορίζοντας και προτού προλάβω να κοιτάξω μια κοπέλα πήδηξε από το αμάξι με μια αγαλιά λουλουδία και έπεσε κυριολεκτικά πάνω στο φέρετρο.

- Γιαγιά μου, στετέ μου, καλή μου γιαγιά, που πηγαίνεις;

Και πάλι από την αρχή.

Λειτουργήσαν σαν μπουρλότο οι ολοφυρμοί. Ετσι μεμιάς ξέσπασε ένα βοητό μέσα στο μικροσκοπικό εκκλησάκι. Εκλαιγαν όλοι τώρα με λυγμούς και σε λίγο κάποιες γριές έσυραν και το μοιρολόι.

Καθηλώθηκα, κι όταν κάποια στιγμή ένωσα άβολα, προχώρησα προς το νεκροταφείο όπου πλάι στα κυπαρίσσια, στο σύνορο, περίμενε ο φρεσκοσκαμμένος λάκκος. Τριγύρω σεμνοί, πέτρινοι αλλά και ξύλινοι σταυροί με ονόματα γραμμένα στο χέρι. Κάπου - κάπου ξεραμένα λουλουδία.

Το βοητό έτσι όπως άρχισε κόπασε αιφ-

Μπάρκαρε μούτσος σε καράβι, γύρισε τον κόσμο, μια τύχη τον έφερε και στο νησί, παντρεύτηκε, πέθανε στην γέννα η γυναίκα του, πέθανε και το παιδί, ξαναμπάρκαρε. Και πού δεν πήγε. Πάντα όμως γύριζε εδώ κι έμενε με την οικογένεια του αδελφού της συγχωρεμένης. Αλλο γάμο δεν έκανε. Κι όταν τσάκισε ήρθε στο πατρογονικό σπίτι της γυναίκας του, στο χωριό, πήρε τη μαγκούρα του βοσκού και ζει με τη φύση. Ας είναι καλά μια ανεψιά που τον γηροκομεί.

- Πόσο χρονών είσαι; - ρώτησα - . Δεν τον έβαζα πάνω από 70 έτσι όπως τον έβλεπα στητό, περήφανο, μ' ένα ναυτικό σκούφο στο κεφάλι.

- Κοντεύω τα εκατό! Είμαι κακόψυχος όμως. Όταν κάθομαι εδώ στις σπηλιές και κουβεντιάζω με το χάρο του λέω:

"Να το βγάλεις από το μυαλό σου. Δεν θάρθω όταν εσύ το θελήσεις. Εγώ θα διαλέξω

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΑΡΕΣΤΗ

κόλας, μου έκανε νόημα με το ένα χέρι, συνέχισε όμως με το άλλο να χτυπα. Μια-δυο-τρεις φορές. Σε λίγο νάσου η νεκροφόρα στο δρομάκι και πίσω της μια μακριά πομπή από μαυροφορεμένους ανθρώπους.

- Είναι η θαλού - ακούω μια φωνή πίσω μου. Ενενήντα χρόνων και βάλε...

Στράφηκα. Ενας ψηλός γέρος με μαγκούρα στο χέρι έβαζε τον σταυρό του.

- Το ήξερα πως σήμερα ήταν η μέρα της. Ηρθε κι η ξενιτεμένη η εγγονή...

Κατεβήκαμε κι οι δυο στον περίβολο της εκκλησίας. Ο παπα-Νικόλας είχε αρχίσει τη νεκρώσιμη ακολουθία. Ενας μακρόσυρτος ψίθυρος οι προσευχές του. Κάποια στιγμή ακούστηκε ο βόμβος αυτοκινήτου, που αγκομαχούσε

νίδα και μια - μια τώρα οι μαύρες σιλουέτες ακολουθούσαν το νεκροκρέβατο που λικνιζόταν επικίνδυνα σε τέσσερις ώμους.

Ξαναπήρα την πρώτη μου θέση πάνω από το ξωκλήσι. Σε λίγο ξανάλθε η ηρεμία, άρχισε σιγά σιγά να πέφτει το σούρουπο.

- Η θαλού τα κατάφερε!

Ηταν και πάλι ο γέρος με τη μαγκούρα. Ηρθε τώρα και στάθηκε πλάι μου.

- Ξεψύχισε όταν το αποφάσισε!

Δεν μιλούσε όπως οι τόπακες. Στην προφορά του υπήρχε το "καλαμαριστικό".

- Από πού είσαι; - ρώτησα - . Δεν είσαι από το χωριό!

Κάθισε σε μια πέτρα λίγο πιο ψηλά από μένα κι άρχισε να διηγείται:

Ηταν Μικρασιάτης, από τη Σμύρνη.

τη στιγμή. Το μεγάλο ταξίδι χρειάζεται προετοιμασία".

Εμεινα και τον κοίταξα όλος ερωτηματικά. Εκείνου το βλέμμα ήταν στραμμένο στο βάθος του ορίζοντα, όπου χρυσίζε η λωρίδα της θάλασσας. Σιωπήσαμε. Κάποια στιγμή ακούστηκε ένα καμπανάκι και στη στροφή του μονοπατιού πρόβαλε μια κατσικά και πίσω της μια γυναίκα, στη δεύτερη ηλικία.

- Αϊντε, παππού - φώναξε όταν μας πλησίασε - Ωρα να πηγαίνουμε. Σηκώθηκε ο γέρος με ένα "γεια σου, θα τα ξαναπούμε" κι ακολούθησε με τη μαγκούρα λεβέντικα στον ώμο.

- Τ' όνομά σου; - φώναξα.

- Αρέστης, καπετάν Αρέστης!

Οι σκιές είχαν καλύψει πια όλες τις γωνιές, τα χελιδόνια πετούσαν σε όλο και πιο χα-

μηλούς κύκλους πάνω από τις χαμηλές στέγες και το αεράκι φυσούσε πιο τολμηρά στα στενοσόκακα του χωριού. Το καλοκαίρι έφευγε πιο γρήγορα φέτος. Προχώρησα κι εγώ προς το σπίτι. Άδεια τα ξαπώρτια, οι γυναίκες είχαν μαζευτεί για να ετοιμάσουν το δείπνο κι οι νοικοκύρηδες ένας - ένας άφηνε το καφενείο.

Βρήκα την Ελλη απορροφημένη στον υπολογιστή της και στις απεριόριστες δυνατότητές του ν' ανοίγει παράθυρα προς όλες τις κατευθύνσεις. Κάλπαζε ήδη η φαντασία της στους κόσμους όπου την έπαιρνε το καινούριο της μυθιστόρημα. Ετσι, άφησα για πίο ύστερα τις δικές μου υπαρξιακές εμπειρίες του δειλινού. Ηρθαν, όμως, και με βρήκαν στον ύπνο μου.

Κόσμος πολύς να πηγαίνει σε κάτι σαν αεροδρόμιο ή σιδηροδρομικό σταθμό κι ο Καπετάν Αρέστης με το σκούφο και τη μαγκούρα ν' ανοίγει δρόμο κι εγώ ν' ακολουθώ. Και να μου λέει συνέχεια: "έλα να δεις, έλα..." Και νά σου ένα μεγάλο τραπέζι άδειο και στην κορυφή ένας παράξενος τύπος μ' ένα μεγάλο, πλατύγυρο, μαύρο καπέλο στο κεφάλι να μας κοιτάζει με κρύα, παγωμένα μάτια.

- Νάτος, αυτός είναι - λέει ο Καπετάν Αρέστης - Αυτός είναι! -. Και να μου τον δείχνει κι η μαγκούρα του ν' αγγίζει σχεδόν το πλατύγυρο καπέλο.

Ξύπνησα και βάραινε ακόμη απάνω μου το κρύο, παγωμένο βλέμμα, του παράξενου τύπου με το πλατύγυρο, μαύρο καπέλο.

Τα πρωινά στο χωριό προδιαθέτουν ευχάριστα. Τα κοκόρια που συναγωνίζονται μεταξύ τους ποιά θα βγει στην πιο ψηλή κορώνα, η βαριά, χάλκινη καμπάνα, που ο ήχος της δίνει την αίσθηση μιας απόμακρης μελωδίας, ο απόηχος ενός γκαρίσματος, που έρχεται από πολύ μακριά, βήματα βαριά, ρυθμικά, στο πλακόστρωτο δρομάκι, μια φωνή, που μένει μετέωρη μέχρι που να ζευγαρωθεί με μια άλλη. Ολο αυτό το πανηγύρι των ήχων και των αισθήσεων κουβαλά μαζί του μια χαλάρωση που σε ηρεμίζει και σε κάνει να νιώθεις απλώς όμορφα. Εγώ, όμως, δεν βολευόμουν εκείνο το πρωινό. Είπα πως πάω μια βόλτα και τράβηξα προς τα λημέρια με τις σπηλιές και το ξεκλήσι. Υπολόγιζα πως θα ήταν εκεί ο Καπετάν Αρέστης και θάπαιρνα το νήμα της κουβέντας, που ξεκίνησαμε. Δεν τον βρήκα! Πήγα και το απόγευμα και περίμενα τη γυναίκα με την κατσίκα. Κι εκείνη δεν φάνηκε. Πήγα και την επομένη και τελικά ρώτησα κι έμαθα. Βρήκα το σπίτι. Μια τρύπα όλη κι όλη κι η κατσίκα δεμένη απ' έξω. Ανοιχτή η πόρτα, προχώρησα και μπήκα. Ενα κρεβάτι ψηλό στη μια γωνιά κι ένα ντιβάνι στην απέναντι, πλάι στο τζάκι, όπου κόχλαζε ένα τσουκάλι. Στο ντιβάνι κάτι κινήθηκε, κάποιος

βόγγηξε. Από πίσω μου ακούστηκε η φωνή της γυναίκας:

- Είναι ο γέρος. Επεσε και δεν λέει να σηκωθεί!

Πήγα κοντά του. Ήταν χωρίς τον σκούφο και το κεφάλι του με τα κατάλευκα μαλλιά και τα κατασάρα γένια έδινε την εικόνα ενός αγίου στον τάφο. Του πήρα το χέρι.

- Τι έχεις;

Με κοίταξε με βησιμένο βλέμμα.

- Δεν είναι η ώρα μου, απλώς δεν είναι ακόμα η ώρα μου! Πρέπει να περιμένει!

Η φωνή του είχε ακόμη το νεύρο της.

- Περιμένει το θείο μου - εξήγησε η γυναίκα ενώ τάζε την κατσίκα -. Είναι κατάκοι-

- Πήγα να τον μεταλάβω - είπε ο παπα-Νικόλας - κι αυτός με έδιωχνε. "Θα φύγω όταν το αποφασίσω εγώ - μαφ'είπε -. Μη βιάζεσαι". Και το εννοούσε. Αναπαύτηκε όταν έφεραν με το φορείο τον κουνιάδο του.

- Δεν είναι ωραίο - κάνω εγώ - να διαλέγεις εσύ τη μεγάλη στιγμή; Ηρθε κοφτή η απόλησή του:

- Άλλα μεν βουλαί ανθρώπων, άλλα δε θεός κελεύει!

Το δειλινό ανηφορίσαμε με την Ελλη το δρομάκι προς το νεκροταφείο. Ο νιόσκαφος τάφος ήταν πλάι σ' εκείνο της γριάς Θαλούς. "Καπετάν Αρέστης" έγραφε πάνω στον ξύλινο σταυρό. Κι από κάτω "98 χρονών". Υπήρχε μια

τος, όμως, ο άνθρωπος, πώς θάρθει...

- Του έστειλα μήνυμα, θάρθει - μόλις ακούστηκε ο ψιθυρος.

- Εγώ όμως θα φέρω τον παπά - είπε η γυναίκα - Τρίτη μέρα και δεν έβαλε τίποτα στο στόμα του!

Τις επόμενες λίγες μέρες απουσιάσαμε από το χωριό. Όταν γυρίσαμε συνάντησα τον παπα-Νικόλα στο δρόμο έξω από το χωριό και του είπα πως με είχε εντυπωσιάσει η κηδεία της γριάς Θαλούς. Εκείνο το μπουρλότο που άναψε.

- Το κάτι άλλο ήταν χθες - μου είπε εκείνος -. Στην κηδεία του Καπετάν Αρέστη έπεσε κλάμα που δεν το ξανάκουσα.

- Ήταν ένας παράξενος άνθρωπος - ήταν το μόνο που βρήκα να πω -. Λες και ήταν από άλλο κόσμο!

καλλιγραφία στα γράμματα. Αφήσαμε τα λουβρύδια μας, κι ύστερα πήραμε τα μονοπάτια προς τους απαλούς λόφους, τ' αμπέλια και τις πέτρινες δόμες. Το σουρούπο κουβαλούσε μαζί του μια καταχνιά που έκρυβε τον ορίζοντα.

Σκεφτόμουν ότι αν είχα συναντήσει νωρίτερα τον Καπετάν Αρέστη κι είχα τον χρόνο ν' ακούσω τις ιστορίες του για τα ταξίδια του στις θάλασσες, θάγραφα ίσως κάτι για τον θαλασσόλυκο. Οσο για το άλλο, το μεγάλο ταξίδι, που ξεκινούσε και που το ήθελε καλά προετοιμασμένο, μόνο ευχές θα μπορούσα να κάνω, όπως κι εκείνες του παπα-Νικόλα.

Ούριος άνεμος στα πανιά του Καπετάν Αρέστη!

* Ο Παν. Παιονίδης είναι Κύπριος λογοτέχνης.

Πολιτικός κινηματογράφος

Της **Μαρίας Κατσουνάκη***

Ποιά μπορεί να είναι, σήμερα, η υποδοχή μιας πολιτικής ταινίας στην κινηματογραφική αίθουσα; Αναθέρμανση μνήμης, συγκινησιακή φόρτιση που εξανεμίζεται λίγη ώρα μετά το τέλος της προβολής; Πόσο αποτελεσματική μπορεί να είναι, σήμερα, η επιρροή των εικόνων ενός παρελθόντος που μοιάζει μακρινό, καθώς η φρενήρης αλληλοδιαδοχή γεγονότων και η ποσότητα των πληροφοριών που εκτοξεύεται καθημερινά δυσχεραίνουν τη δυνατότητα απορρόφησης και επεξεργασίας;

Ίσως, τελικά, η δίωρη «στάση» στην αίθουσα να προσφέρει την πολυτέλεια μιας σκεπτόμενης επαφής με το κοινωνικό και πολιτικό γίγνεσθαι. Πρόσφατα, στόν κινηματογράφο "Vandome" των Βρυξελλών, οι θεατές, Έλληνες στην πλειοψηφία τους, βρέθηκαν αντιμέτωποι με ένα γεγονός που εδώ και μια 20ετία, μάχεται τη λήθη. «Απίλλας '74» του Μιχάλη Κακογιάννη. Ολη η κυπριακή τραγωδία, που δεν έχει τέλος, που όπως είχε προβλέψει ο Μακάριος στην πρώτη του ομιλία μετά την επιστροφή του στο νησί, μπροστά σε ένα δονούμενο πλήθος «δεν ξέρουμε πότε και ποιός θα είναι ο επίλογος», σφυροκόπησε για δυο ώρες το κοινό της προβολής. Γεγονότα λίγο πολύ γνωστά, εικόνες σπαρακτικές, συνεντεύξεις με τους «πρωταγωνιστές» αλλά και με τους «κομπάρσους». Ένα λαό που αναγκάστηκε να συμφιλωθεί με ένα παρόν κατασκευασμένο. Κραυγές και ψίθυροι. Χειμαρρώδες το υλικό και ο λόγος. Ένα υλικό που 23 χρόνια μετά την παραγωγή του, τaráσσει, θυμώνει, προκαλεί.

Ο «πολιτικός κινηματογράφος», όρος που ταυτίστηκε με τον «στρατευμένο», και με τις δεκαετίες '60-'70, κυρίως, μοιάζει να ξαναβρίσκει την επαφή του με το κοινό. Αν στη δεκαετία του '80 γνώρισε ύφεση, στις αρχές του '90 η ανάγκη να «καταγγελλθεί» η κρίση, να καταγραφεί η αναζωπύρωση των εθνικών πολέμων, να αποτυπωθεί ο πόνος και η φρίκη, οδήγησε και πάλι ορισμένους σκηνοθέτες στην οδό του ντοκου-

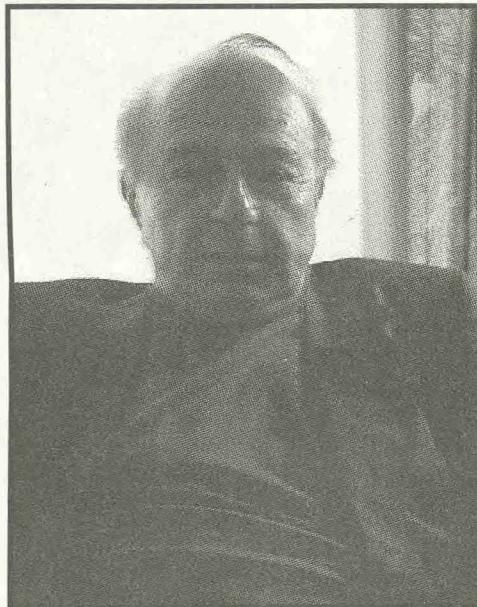
μέντου ή της αφηγηματικής ταινίας με πολιτικοκοινωνικό χαρακτήρα. Βέβαια, αναλογίες ανάμεσα στις εποχές και τις δεκαετίες δεν οδηγούν σε ασφαλή συμπεράσματα.

Η ένταση, η κινητοποίηση, η «μάχιμη» διάθεση και η στράτευση του '60 και '70 δύσκολα θα έβρισκαν αντιστοιχίες με το '90. Σκηνοθέτες όπως ο Αγγελόπουλος, ο Λούτς, ο Κουστουρίτσα, ο Μποντρόφ ή οι πολύ νεότεροι Μαντσέφκι

και Ντραγκόγιεβιτς, χρησιμοποιούν ως πρώτο «υλικό» τον πόλεμο. Οι θέσεις τους εκκινούν από το προσωπικό βίωμα, την ιστορική αλήθεια, την κοινωνική τους ευαισθησία, και γεννούν ή επηρεάζουν την κινηματογραφική πραγματικότητα.

Οι συζητήσεις γύρω από το παραγόμενο έργο και πάλι οξύνονται, οι τόνοι ανεβαίνουν, οι θεατές που διαφωνούν και συγκρούονται, που ενοχλούνται και αντιδρούν, που συγκινούνται και ταυτίζονται, πληθαίνουν. Η παθητική θέαση, ο αρνητισμός της αποχαυνωμένης παρακολούθησης, υποχωρεί μπροστά στα γεγονότα που πιέζουν και το φακό που δεν έπεται μόνο ως μαρτυρία αλλά και προηγείται ως θέση και προβληματισμός.

Η κινηματογραφική τέχνη επανακτά τις δυνάμεις της, αυξάνει την επιρροή της, επαναπροσδιορίζει τον κοινωνικο-πολιτικό της ρόλο. «Στρατεύεται» και πάλι, όχι σε ιδεολογίες, εξυπηρετώντας κομματικούς μηχανισμούς, αλλά στην ανάγκη να καταδείξει - ίσως και να καταγγείλει περισσότερο από το να περιγράψει, να «ενοχλήσει» περισσότερο από το να «ψυχαγωγήσει», καταστρατηγώντας τις συμβάσεις και, συχνά, παρεκκλίνοντας από τις επιταγές της «αγοράς». Το κοινό αναδύεται στη σκοτεινή αίθουσα. Οι εικόνες που «συναντά» είναι οι εικόνες μιας κοινωνίας που δεν του αρέσει πλέον. Η συνενοχή της παρακολούθησης παίρνει, έστω και πρόσκαιρα, τη μορφή μιας διαμαρτυρίας. Διαμορφωμένης και συνειδητής.

Ο Μιχάλης Κακογιάννης, σκηνοθέτης της ταινίας "Απίλλας '74".

* Η Μάρια Κατσουνάκη είναι αρθρογράφος στην "Καθημερινή".